

Asia: STM070:00/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain 15 ja 20 §:n muuttamisesta sekä 20 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan organisaatio

Järjestö

Henkilöstön mitoittaminen

Vastaako esitysluonnoksessa ehdotettu määrittely mitoittamiseen laskettavista henkilöstöryhmistä asiakkaiden ja toiminnan tarpeita?

Esityksen tavoitteet ovat kannatettavia. Asiana hoitajamitoitus on vaikea sen vuoksi, että alalla on pulaa sopivasta ja osaavasta työvoimasta. Alalle koulututtuneita on poistunut alalta, mikä vaikeuttaa rekrytointeja.

On tärkeää, että hallitusohjelman kirjausta sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten työnjaosta toteutetaan yhdessä tarvittavan henkilöstömitoituksen kanssa. Siten ikäihmisten hoivaa voidaan kehittää ilman että nykyisten palveluntarjoajien edellytykset pysyvä markkinoilla heikkenevät.

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että henkilöstön työnjakoa selkiytetään muun muassa tukipalvelujen osalta. Onko esitysluonnoksessa ehdotettu työnjako välittömän asiakastyön ja välillisen tukipalvelutyön osalta asianmukainen vai olisiko sitä tarpeen muuttaa jollakin tavoin?

Pääosin kyllä. Tämän ohella on tärkeää panostaa ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitämiseen ja esimerkiksi kuntoutukseen. Kunnallisan kehittämissäätiö KAKSin syyskuisen raportin mukaan nykyinen hoitajamäärä voisi riittää, jos ikäihmisten kuntoutukseen panostettaisiin nykyistä enemmän.

Kertooko esitysluonnoksessa ehdotettu tapa laskea mitoitus luotettavalla tavalla mitoituksen toteutumisesta?

-

Onko esitysluonnoksessa ehdotettu tapa laskea mitoitus mielestänne käytännössä toimiva?

Pääosin kyllä. Tärkeintä on, että hoidettavien henkilöiden hoitoisuus otetaan huomioon henkilökuntamitoituksessa. Esitysluonnoksen kirjaus mitoituksen toteutuksessa otetaan huomioon aina ensisijaisesti asiakkaiden hoitoisuus, on tärkeää.

Onko esitysluonnoksessa ehdotettu siirtymäaika näkemyksenne mukaan sopiva 0,7 mitoituksen toteuttamiseen?

Ajatus on oikea, mutta sen soveltaminen aiheuttaa sekaannusta jo nyt. Osa alan toimijoista tulkitsee, että tosiasiaa 0,7 mitoituksen on toteuduttava jo 1.8.2020 alkaen.

Jatkovalmistelussa tulisi kirjata selkeämmin, miten siirtymäaika sovelletaan, ja ottaa siirtymäaikaan porrastus. Myös suhde voimassaoleviin kuntien ja palveluntuottajien hankintasopimuksiin, sekä palveluseteliehtoihin tulee kirjata selkeästi. Palveluntuottajat ovat nyt sitoutuneet eri ehtoihin palveluseteleissä ja hankintasopimuksissa, joissa on eri mitoituksia, jotka on laskettu eri perustein.

On tärkeää, että ikäihmisten hoivapalveluiden tuottajat asetetaan yhdenvertaiseen asemaan velvoitteiden suhteen, ilman että yksikään joutuu epäreiluun kilpailutilanteeseen.

Miten riittävä henkilöstön saatavuus voidaan turvata?

Mikäli tämä esitys tulee voimaan, on tärkeää sisällyttää RAI-järjestelmän opetus kaikkiin alan koulutusohjelmiin. Se vähentää myöhempää, työelämän puolella tapahtuvaa koulutuspainetta.

Toimintakyvyn ja palvelutarpeen (hoitoisuuden) kansallinen arviointi- ja seurantamittaristo

Mitä RAI:n käyttöön otossa tulee ottaa huomioon?

-

Miten näkemyksenne mukaan RAI-järjestelmän kautta saatavaa tietoa voidaan hyödyntää palvelujen järjestämisessä ja/tai tuotannossa?

-

Sisältyykö RAI:n käyttöön joitakin riskejä tai haasteita?

-

Onko mielestänne olemassa jokin muu / joitakin muita mittaristoja, jotka vastaisivat asiakkaiden toimintakyvyn ja palvelutarpeen (hoitoisuuden) arviointiin ja seurantaan paremmin kuin RAI-mittaristo?

-

Muita huomioita

Mitä muuta haluatte tuoda esiin?

-

Grekin Satu
Suomen Yrittäjät ry

Kallio Kristiina
Suomen Yrittäjät